

Vergaderjaar 2023–2024

36 094

Wijziging van het voorstel van wet tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in de provincie Groningen (nouvele verbetering uitvoerbaarheid)

Nr. 28

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juni 2024

Op 12 maart jl. stuurde ik uw Kamer een brief (Kamerstuk 36 094, nr. 27) met daarin een cijfermatige monitor over de Subsidieregeling «rechtsbijstand en aanverwante kosten Tijdelijke wet Groningen» (hierna: regeling). Deze regeling wordt uitgevoerd door de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: RvR). De cijfers, over onder meer het aantal advocaten en mediators dat is ingeschreven en het aantal gedupeerde Groningers dat gebruik maakt van deze regeling, waren gebaseerd op een rapportage van het Kenniscentrum van de RvR. In genoemde brief deed ik de toezegging uw Kamer binnen drie maanden een nieuwe cijfermatige monitor te sturen, conform de monitorings- en evaluatiebepaling in de regeling. Een samenvatting van deze monitor treft u in deze brief aan.

Uit de monitor van het Kenniscentrum, gepubliceerd op 22 mei jl.¹, blijkt het volgende:

- Er staan momenteel 48 advocaten en 60 mediators ingeschreven bij de RvR. Dit aantal is stabiel gebleven sinds de vorige monitor. Het merendeel van hen kan bijstand verlenen in zowel schade- als versterkingszaken.
- Er zijn tot dusver 216 aanvragen door rechtzoekenden gedaan om via de genoemde regeling bijstand te ontvangen, waarvan 214 voor een advocaat en 2 voor een mediator. Een advocaat of mediator kan meerdere zaken behandelen. Er zijn op dit moment voldoende advocaten en mediators om gedupeerde eigenaren bij te staan.
- Het aantal afgegeven *toevoegingen*² kan afwijken van het aantal aanvragen om bijstand. Dit bijvoorbeeld omdat aanvragen nog in

¹ <https://www.raadvoorrechtsbijstand.org/kenniscentrum/projecten/mijnbouwschade/>

² Een *toevoeging* is een beslissing van de RvR waarmee aan een rechtzoekende voor een bepaalde procedure een raadsman wordt toegewezen. De advocaat wordt hiermee dus «toegevoegd» aan de rechtzoekende.

- behandeling zijn, of afgewezen zijn omdat de rechtzoekende of de bijstandsverlener (nog) niet aan alle voorwaarden voldoet.
- Er zijn 148 toevoegingen door de RvR afgegeven ten behoeve van 126 unieke rechtzoekenden. Per rechtzoekende kunnen meerdere toevoegingen worden afgegeven. Dit bijvoorbeeld omdat de rechtzoekende twee of meer gebouwen bezit of dat er sprake is van schades in verschillende stadia van het herstelproces.
 - Het aantal zaken dat loopt is sinds de vorige monitor met 80 gestegen (toen circa 50). 78% van de afgegeven toevoegingen heeft betrekking op schadeafhandeling. De resterende 22% gaat om versterking.

Het Kenniscentrum ondervraagt doorlopend rechtzoekenden en bijstandsverleners naar hun ervaringen met de regeling. Een deel van de enquête-resultaten onder rechtzoekenden is in de monitor opgenomen. Tevens rapporteert de monitor over enkele interviews met advocaten. Om aan de aandachtspunten bij de toepassing van de regeling tegemoet te komen, heb ik reeds in mijn eerder genoemde brief aangegeven dat uw Kamer voor komend zomerreces een meer uitgebreide, inhoudelijke evaluatie van de werking van de regeling ontvangt. Momenteel ben ik met de betrokken stakeholders data en signalen aan het verzamelen over de werking van de regeling. Dit kost meer tijd dan voorzien. Ik streef ernaar uw Kamer komend najaar deze inhoudelijke evaluatie te sturen, in combinatie met de volgende cijfermatige monitor. De uitkomsten van de evaluatie kunnen aanleiding geven om mogelijke knelpunten in de regeling op te lossen of de uitvoering ervan aan te passen.

Daarnaast wil ik u in deze brief informeren over de uitvoering van de op 12 maart jl. aangenomen motie van de leden Bushoff en Beckerman inzake het aanbieden van mediation³. Mediation is reeds mogelijk op basis van de regeling. Uit navraag bij onder meer het IMG en de NCG blijkt dat gedupeerden tot op heden nog maar beperkt gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot mediation. Dit kan onder meer komen door de al bestaande (informele) mogelijkheden om tussen het IMG en/of de NCG en de bewoner tot een gedragen oplossing te komen, alsook de relatieve onbekendheid van de gedupeerden met de regeling. Daarom ga ik me er met betrokken partijen voor inzetten om meer aandacht te geven aan situaties waarin mediation bij schadeafhandeling en versterking mogelijk is. Zo heb ik het IMG en de NCG gevraagd in voorkomende gevallen eigenaren te wijzen op de mogelijkheden van mediation door bij de RvR ingeschreven mediators, indien de concrete situatie zich daarvoor leent.

De partijen die beleidsmatig en qua uitvoering betrokken zijn bij de regeling, te weten de RvR, de Mediatorsfederatie Nederland (hierna: MfN) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid, bereiden daarnaast gezamenlijk met mijn ministerie een webinar voor om meer bekendheid en aandacht te geven aan onderhavige regeling en specifiek aan (de effectiviteit van) het inzetten van mediation, daar waar dit van toepassing is, bij aardbevingsproblematiek. De stakeholders in de regio die regelmatig met gedupeerden contact hebben⁴, worden voor dit webinar uitgenodigd en zij krijgen tevens van tevoren de gelegenheid om input te leveren voor de opzet en inhoud van dit webinar. Ook kunnen zij tijdens het webinar vragen stellen over de toepassing van rechtsbijstand en mediation. Dit webinar wordt komend najaar georganiseerd.

³ Kamerstukken II 2023/24, 33 529, nr. 1222.

⁴ Dit zijn de maatschappelijke organisaties, stichting Stut & Steun, de aardbevingscoaches van de diverse gemeenten in het aardbevingsgebied evenals de zaakbegeleiders van het IMG en de bewonersbegeleiders NCG.

Tot slot informeer ik uw Kamer graag over de verdiepingscursus Mijnbouwschade- en versterking. Advocaten en mediators zijn verplicht deze cursus binnen een jaar na inschrijving bij de RvR te volgen, zodat zij gedupeerde eigenaren van een gebouw in het aardbevingsgebied deskundig kunnen bijstaan. De cursus wordt gegeven door OSR juridische opleidingen. Op 24 mei jl. is de eerste groep advocaten en mediators hiermee begonnen. Dit jaar volgen nog drie of vier cursussen voor de ingeschreven advocaten en mediators.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief